

ظاهر قرآن (علوم قرآنی)

ظاهر قرآن، معنای آشکار آیت قرآن را می‌گویند.

فهرست مندرجات

[۱ - تعریف](#)

[۲ - مثال](#)

[۳ - عناوین مرتبط](#)

[۴ - پانویس](#)

[۵ - منبع](#)

تعریف

ظاهر یا ظاهر قرآن، در مقابل **باطن** یا **طن قرآن** است. این دو اصطلاح در روایت با صراحت ذکر شده‌اند. پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌الوسلم فرمودند: «ما نزل من القرآن من آية الا و لها ظهر و بطن». و نیز فرمود: «ان للقرآن ظهرا و بطنا و لبطنه بطننا الی سبعة ابطن». منظور از ظاهر قرآن، معنایی است که هر آشنایی به لغت عرب بی‌درنگ آن را می‌فهمد. البته ظاهر در صورتی **حجت** است که **قرینه عقلی** یا نقلی معتبر بر خلاف آن نباشد.

مثال

مانند: (و السارق و السارقة فاقطعوا ايديهما)؛ «و **مرد** و **زن** **دزد** دستشان را جدا کنید».

^[۱] ماده/سوره ۵، آیه ۳۸.

از کلمه «فاقطعوا» دو **احتمال** به **ذهن** می‌آید: ۱. جدا ساختن **دست**؛ ۲. مجروح کردن آن. ولی چون احتمال اول **رحجان** دارد، گفته‌اند آیه در معنای قطع، ظاهر است.

^[۲] طباطبایی، محمد حسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰، *المیزان فی تفسیر القرآن*، ج ۳، ص (۷۲-۷۴).

^[۳] جمعی از محققان، علوم القرآن عندالمفسرین، ج ۳، ص ۱۰۱.

^[۴] جمعی از محققان، علوم القرآن عندالمفسرین، ج ۳، ص ۷۸.

^[۵] فاضل لنکرانی، محمد، ۱۳۰۹ - ۱۳۸۶، *منخل التفسیر*، ص ۱۶۱.

^[۶] سجادی، جعفر، ۱۳۰۳ -، فرهنگ معارف اسلامی، ص ۱۵۹.

^[۷] طباطبایی، محمد حسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰، *قرآن در اسلام*، ص ۳۵.

^[۸] کمالی دزفولی، علی، ۱۲۹۲ -، *شناخت قرآن*، ص ۲۵۳.

^[۹] جلالیان، حبیب الله، *تاریخ تفسیر قرآن کریم*، ص ۱۸۳.

عناوین مرتبط

[باطن قرآن](#)

پانویس

↑ ماده/سوره ۵، آیه ۳۸.

↑ طباطبایی، محمد حسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰، *المیزان فی تفسیر القرآن*، ج ۳، ص (۷۲-۷۴).

۳. [↑](#) جمعی از محققان، علوم القرآن عندالمفسرین، ج ۳، ص ۱۰۱.
۴. [↑](#) جمعی از محققان، علوم القرآن عندالمفسرین، ج ۳، ص ۷۸.
۵. [↑](#) فاضل لنکرانی، محمد، ۱۳۰۹- ۱۳۸۶، مدخل التفسیر، ص ۱۶۱.
۶. [↑](#) سجادی، جعفر، ۱۳۰۳ -، فرهنگ معارف اسلامی، ص ۱۵۹.
۷. [↑](#) طباطبایی، محمد حسین، ۱۲۸۱ - ۱۳۶۰، قرآن در اسلام، ص ۳۵.
۸. [↑](#) کمالی دزفولی، علی، ۱۲۹۲ -، شناخت قرآن، ص ۲۵۳.
۹. [↑](#) جلالین، حبیب الله، تاریخ تفسیر قرآن کریم، ص ۱۸۳.

منبع

[فرهنگ‌نامه علوم قرآنی، برگرفته از مقاله «ظاهر قرآن».](#)